

Vård och rehabilitering vid särskilt boende

Vid sjukdom och åldrande kan det hända att en person blir tvungen att bo på korttidsboende eller särskilt boende. Vad innebär det och vilka möjligheter till vård och rehabilitering finns i denna form av boende?

I denna artikel hanterar vi i korthet möjligheten till vård och rehabilitering vid särskilt boende och korttidsboende enligt socialtjänstlagen. Särskilt boende är en behovsprövad boendeform för individer med hjälpbehov. Korttidsboende är en form av särskilt boende som är tidsbegränsat. Det är ett boende i väntan på en permanent boendeform.

Om du lever i ett boende beslutat av kommunen och inte klarar av att besöka en vårdcentral för att få de insatser du behöver har kommunen ansvar för att tillse att du får den hälso- och sjukvård som du har rätt till. Ansvaret sträcker sig till sjuksköterskenivå.

Av kommunen har du även rätt till att få den habilitering, rehabilitering och de hjälpmedel, inklusive inkontinenshjälpmedel som du behöver. Vilka behov du har tas fram tillsammans med vårdpersonal och specialister. För att säkerställa att det medicinska ansvaret sköts har kommunen en medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS).

Läkarvård har du också rätt till men den utförs då av regionen/landstinget på uppdrag av kommunen. Kommunen ska i samband med detta informera den patientansvarige läkaren vid förändringar i patientens hälsotillstånd. De ska också utföra läkarens ordinationer och kontinuerligt återrapportera resultaten av vården.

Kommunala hälso- och sjukvården har att verkställa den vård och behandling som ordineras. De ska också initiera till och medverka vid upprättande av samordnad individuell plan. De ska även genomföra uppföljning och revidering av den samordnade individuella planen.

Tyvärr så händer det att vårdtagaren inte upplever att den vård eller rehabilitering som denne är i behov av genomförs som planerat. Det kan saknas personal eller kanske så är själva genomförandet inte tillräckligt. Om du anser att kommunen inte uppfyller sina förpliktelser mot dig som vårdtagare kan du framföra synpunkter på detta.

Kommunen

Om du vill lämna en synpunkt eller ett klagomål på hälso- och sjukvården du fått i kommunen bör du i första hand vända dig dit där du fick vården. Det är de som bäst kan förklara vad som har hänt och ge information om vad de ska göra för att det inte ska inträffa igen. Du kan också lämna ditt klagomål till kommunens kundtjänst eller den medicinskt ansvariga sjuksköterskan i kommunen (MAS).

Patientnämnden

Om du inte är nöjd med vården/rehabiliteringen kan du vända dig till patientnämnden — en fristående och opartisk instans — som enligt lag ska finnas i varje landsting eller region. Du kan framföra dina synpunkter, rådgöra och få vägledning av en handläggare om den hälso- och sjukvård som du fått.

Inspektionen för vård och omsorg

Hit kan du vända dig med en anmälan om du själv eller någon närstående råkat ut för en vårdskada som inneburit att patienten fått en bestående skada, ett väsentligt ökat behov av vård eller avlidit. Inspektionen för vård och omsorg utreder som regel inte händelser som inträffade för mer än två år sedan. Det är därför viktigt att inkomma med anmälan inom två år från skadetillfället.

Sammanfattningsvis har du rätt till den vård, habilitering och rehabilitering som du har ett konstaterat behov av. Om du inte får detta har du rätt att lämna dina synpunkter eller klaga.

Att läsa:

Socialtjänstlagen 5 kap. 5 §, andra stycket,
Socialtjänstlagen 5 kap. 7 §, tredje stycket
Socialtjänstlagen 7 kap. 1 §, första stycket

Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), 12 kap. 1 §
Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30), 16 kap. 1 §